

EUROOPA KESKPANK

EKP ametieeskirjade osa 0 eetikaraamistiku kohta

(Käesolev tekst tunnistab kehtetuks ja asendab 23. aprilli 2010 Euroopa Liidu Teatajas C 104, lk 3 avaldatud teksti)

(2011/C 40/08)

0.1. Üldsätted

0.1.1. EKP töötajate tegevus peab olema sõltumatu ja erapooletu ning see ei tohi kahjustada EKP mainet. Töötajad peavad:

a) austama EKP ühiseid väärtusi ja tegutsema ametialaselt ja eraelus viisil, mis vastab EKP kui Euroopa institutsiooni olemusele;

b) täitma oma kohustusi tõsiselt ja ausalt, järgimata omakasu ja riigi huvisid, kohaldama ametialase eetika kõrget standardit ning tegutsema lojaalselt EKP suhtes;

c) olema ettevaatlik ja hoolas oma isiklikes finantsasjades ning vältima osalemist majandus- või finantstehingutes, mis võivad kahjustada nende sõltumatust või erapooletust.

0.1.2. Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollil alusel EKP töötajatele kuuluvad eesõigused ja puutumatus on omistatud ainuüksi EKP huvides. Need eesõigused ja puutumatus ei vabasta töötajaid mitte mingil juhul oma isiklike kohustuste täitmisest või kehtivate seaduste ja politsei korralduste järgimisest. Vaidlusest eesõiguste ja puutumatuse üle peavad asjaomased töötajad viivitamata teavitama EKP juhatust.

0.1.3. Töötajad, kes on töölähetuses teisest organisatsioonist või asutusest või puhkusel, kuuluvad EKP töötajate hulka ja neil on samad kohustused ja õigused nagu teistel töötajatel ning nad peavad täitma oma kohustusi eranditult EKP huvides.

0.2. Eetikanõunik

Töötajad võivad taotleda EKP eetikanõunikult juhiseid EKP eetikaraamistiku järgimisega seotud mis tahes küsi-

muses. Juhul kui tegevus vastab täielikult eetikanõuniku nõuannetele, loetakse see eetikaraamistikuga vastavuses olevaks ja see ei anna alust mis tahes distsiplinaarmenetluse alustamiseks töötaja suhtes tema kohustuste rikku-mise tõttu. Need nõuanded ei vabasta töötajaid siiski vastutusest muude isikute ees.

0.3. Ametisaladus

0.3.1. Töötajad ei tohi avaldada mis tahes konfidentsiaalset teavet, mida nad on saanud seoses nende tööga EKPs, mis tahes isikutele väljaspool EKPd, sealhulgas oma pereliikmetele ja EKP kolleegidele, kelle ülesannete täitmiseks see teave ei ole vajalik, v.a juhul kui teave on avaldatud või sellele on avalikkuse juurdepääs.

0.3.2. Teabe EKP siseselt või väljaspool EKPd avaldamise luba tuleb saada kooskõlas kutsetegevuse käsiraamatus (*Business Practice Handbook*) sätestatud juhtimise reeglite ja dokumentide konfidentsiaalsusega.

0.3.3. Avaldamise luba tuleb anda töötajale, kes peavad esitama tõendeid tunnistajana menetluses või muul põhjusel ja kui tõendite esitamisest keeldumine tooks kaasa kriminaalvastutuse. Erandkorras ei ole luba avaldamiseks vaja juhul, kui töötaja peab andma tunnistusi Euroopa Liidu Kohtu ees EKP ja selle praeguse või endise töötaja kohtuasjas.

0.4. Alluvussuhted

0.4.1. Töötajad täidavad juhtide juhiseid aruandlusalluvust järgides.

0.4.2. Töötajad ei või nõuda teistel töötajatelt nende või teiste jaoks eraviisiliste ülesannete täitmist.

0.4.3. Töötajad peavad kolleegide suhtes käituma lojaalselt. Eelkõige ei tohi töötajad takistada teiste töötajate juurdepääsu teabele, mis võib mõjutada tööd, ega silmas pidada isiklikku kasu ega anda valet, ebatäpset või liialdatud teavet. Samuti ei või takistada või keelduda koostööst kolleegidega.

0.5. EKP vara kasutamine

Töötajad peavad austama ja kaitsma EKP vara. EKP varustus ja ruumid, mis tahes olemusega, on ainult ametialase töö jaoks, v.a juhul kui eraviisiline kasutus on lubatav vastavate kutsetegevuse käsiraamatus sätestatud siseeeskirjadega või erivolituse alusel. Töötajad peavad võimaluste piires EKP kulusid mõistlikult ja kohaselt piirama, et kasutuses olevaid vahendeid saaks kasutada kõige otstarbekamalt.

0.6. Väärikus töökohal

Töötajad hoiduvad mis tahes diskrimineerimisest ning mis tahes vormis psüühilisest või seksuaalsest ahistamisest või kiusamisest. Nad peavad teisi austama ja hoiduma mis tahes käitumisest, mida teine isik võiks mõistlikult pidada solvavaks. Mingil määral ei mõjuta töötaja staatust ahistamise või kiusamise ärahoidmine või sellest teatamine. Töötajad peavad järgima EKP „Väärikus töökohal” põhimõtteid.

0.7. Ametiülesannete täitmata jätmisest teatamise kohustus

0.7.1. Ilma et see mõjutaks töötajate kohustusi, mis tulevad 3. juuni 2004. aasta otsusest EKP/2004/11 Euroopa Pettustevastase Ameti poolt läbiviidava Euroopa Keskpanga uurimise tingimuste kohta seoses Euroopa ühenduste finantshuve kahjustava pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse tõkestamisega ja Euroopa Keskpanga personali töölepingu tingimuste muutmiseks⁽¹⁾, peavad töötajad teavitama EKPd ja/või eetikanõunikku, kui nad neil on teave või põhjendatud kahtlus töötaja või EKP-le kaupade või teenuste pakkuja ametitegevuse seotusest rahapesu, terrorismi rahastamise, siseteabel põhineva kauplemise, pettuse või korrupsiooniga.

0.7.2. Kõikidel muudel juhtudel võivad töötajad teavitada EKPd ja/või eetikanõunikku, kui neil on teave või

põhjendatud kahtlus töötaja või EKP-le kaupade või teenuste pakkuja ametikohustuste rikkumisest.

0.7.3. Ametikohustuste rikkumise teabest või põhjendatud kahtlusest teatamise eest ei tohi töötajat mitte mingil viisil ebaõiglaselt või diskrimineerivalt kohelda, teda hirmutada, kätte maksta või taga kiusata.

0.7.4. Taotluse korral tuleb ametikohustuste rikkumise teabest või põhjendatu kahtlusest teatanud töötaja isik saladuses hoida.

0.8. Huvide konflikt – üldreegel

Töötajad peavad hoiduma mis tahes olukorrast, mida peetakse või võidakse pidada huvide konfliktiks nende töö ja nende erahuvide vahel. Töötajad, kes oma kohustuste täitmisel peavad vastu võtma otsuse asjaolude suhtes, mille käsitlemise või tulemuse suhtes on neil isiklik huvi, peavad sellest viivitamata teatama oma vahetule juhile või eetikanõunikule. EKP võib võtta mis tahes kohased meetmed, et huvide konflikti vältida. Eelkõige, muu kohase meetme puudumisel, võib EKP vabastada töötaja vastutusest asjaomases küsimuses.

0.9. Abikaasa või tunnustatud elukaaslase tööga seotud tulu

Töötajad peavad teatama EKP-le või eetikanõunikule oma abikaasa või tunnustatud partneri huvide konflikti võimalusest seoses mis tahes tööga seotud tuluga. Juhul kui töö olemus võib viia töötaja vastutuses huvide konfliktile ja töötaja ei saa tagada, et huvide konflikt teatava aja pärast lõpeb, võib EKP pärast konsulteerimist eetikanõunikuga otsustada, kas töötaja vabastatakse asjaomases küsimuses vastutusest.

0.10. Kingituste andmine ja saamine

0.10.1. Kingituseks loetakse mis tahes hüve või eelist, mis on mis tahes viisil seotud töötaja EKPd töötamisega ja mis ei ole osutatud teenuste eest kokku lepitud tasu, ning mis antakse või võimaldatakse töötajale või tema pereliikmele või isiklikule tuttavale või temaga tööalaselt seotud isikule.

⁽¹⁾ ELT L 230, 30.6.2004, lk 56.

0.10.2. Töötajad ei või taotleda ega vastu võtta kingitusi, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- a) erasektori pakutav meelelahutus või võõrustamine väärtusega kuni 50 eurot;
- b) kingitused, mis ei välja tavapärastest piiridest ning mida peetakse kohaseks suhetes teiste keskpankade, riigiasutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Töötajad püüavad tagastada kinkijatele kõik kingitused, mis on saadud asjakohaste eeskirjade vastaselt ning teavitavad kinkijat EKP sellekohastest eeskirjadest. Kui kingituse tagastamine ei ole võimalik, annavad töötajad kingituse üle EKP-le. Töötajad deklareerivad kõik vastu võetud või tagasi lükatud kingitused Intranetis oleval vormil, välja arvatud eespool alapunktis b nimetatud kingitused ning kingitused, mille väärtus ei ületa 10 eurot.

0.10.3. Kingituse vastuvõtmine ei tohi mingil juhul kahjustada või mõjutada töötaja tegevusvabadust ja see ei tohi tekitada sobimatut kohustust või saaja või andja ootusi.

0.10.4. Töötaja ei tohi taotleda ega vastu võtta kingitusi hankemenetluses osalejatelt.

0.10.5. Keelatud on vastu võtta mitmeid kingitusi samalt andjalt.

0.10.6. Töötajad peavad teatama mis tahes kingitustest, mis nende pereliikmed on saanud töötaja EKPs töötamisega seotud allikatelt.

0.11. Ametialaste ülesannete täitmise käigus teostatav muu tegevus

Töötajad ei tohi kolmandatelt isikutelt vastu võtta mis tahes tasu muu tegevuse eest, mis on mis tahes viisil seotud töötaja EKPs töötamisega. Sellist tasu maksab EKP.

0.12. Tegevus isiklikes huvides

0.12.1. Töötajad ei tegutse isiklikes huvides, mis võiks mis tahes viisil kahjustada nende ülesandeid EKP ees ja eelkõige võiks olla huvide konflikti allikaks.

0.12.2. Ilma eelmist punkti mõjutamata, töötajad võivad tegutseda isiklikes huvides, kui see on tasustamata, näiteks lihtne perekonna vara haldus või tegevus kultuuri-, teadus-, haridus-, spordi-, heategevus-, religiooni-, sotsiaal- või muus mittetulun-

dusvaldkonnas, millel puudub negatiivne mõju töötajate kohustustele EKP ees ja/või mis ei ole tõenäolised huvide konflikti allikad.

0.12.3. Mis tahes muu tegevuse jaoks peab töötaja saama EKP loa. Siia kuulub järgmine:

a) teadustegevus, loengute pidamine, artiklite või raamatute kirjutamine või mis tahes samalaadne tasustamata tegevus isiklikes huvides EKPGA või sellega seotud teemadel;

b) mis tahes muu tasustamata tegevus isiklikes huvides, mis jääb punkti 0.12.2 ulatusest välja;

c) tasustatud tegevus isiklikes huvides.

Et otsustada isiklikes huvides tegevuse lubamine, peab EKP kaaluma, kas tegevusel on negatiivne mõju töötajate kohustustele EKP ees ja, eelkõige, kas see on tõenäoline huvide konflikti allikas.

0.12.4. Ilma et see mõjutaks eelmist punkti, töötajad võivad osaleda poliitilises tegevuses. Poliitikaga tegelevad töötajad peavad hoiduma seejuures ära kasutamast oma pädevust ja ülesandeid EKPs ning hoiduma oma isiklike seisukohtade esitamist EKP seisukohtadena.

0.12.5. Riigiametisse kandideerivad töötajad peavad sellest EKPGA teatama ning EKP otsustab sõltuvalt oma huvidest, kas asjaomane töötaja:

a) peab lahkuma isiklikel põhjustel või

b) peaks saama aastase puhkuse või

c) võib saada loa teostada oma ülesandeid osalise tööajaga või

d) võib jätkata oma kohustuste täitmist muutusteta.

0.12.6. Riigiametisse valitud või määratud töötajad peavad sellest EKPGA viivitamata teatama ning EKP võtab ühe eelmises punktis osutatud otsuse sõltuvalt ametist, ametikoha tähtsusest, sellega seotud ülesannetest ning tasustamisest ja ameti-ülesannete täitmise seotud kulude hüvitamisest. Juhul kui töötajalt nõutakse isiklikel põhjustel puhkuse võtmist või tal lubatakse ülesandeid täita osalise tööajaga, vastab selle puhkuse või osalise tööajaga töötamise kestus töötaja töölepingu kestusele.

0.12.7. Isiklikes huvides tegevus tuleb läbi viia väljaspool tööaega. Erandkorras võib EKP heaks kiita sellest reeglist kõrvalekalded.

0.12.8. EKP võib igal ajal nõuda isiklikes huvides tegevuse lõpetamise, kui see ei vasta enam eelnevate punktide sätestusele.

0.13. Hange

Töötajad peavad tagama hankemenetluse kohase teostamise ning olema oma tegevuses objektiivsed, neutraalsed ja õiglased. Hankemenetluses peavad töötajad järgima üld- ja erireegleid, mis on seotud huvide konfliktist hoidumise ja sellest teatamisega, kingituste vastuvõtmisega ja ametisaladusega. Töötajad suhtlevad hankemenetluses osalejatega ainult ametlikes kanalites ja hoiduvad suulisest teabe andmisest.

0.14. Läbirääkimised seoses edaspidise tööga

Edaspidise tööga seotud läbirääkimistel ja töökoha vastuvõtmisel peavad töötajad käituma usaldusväärselt ja reserveeritult. Töötajad peavad teatama oma vahetule juhile mis tahes edaspidisest tööst, mis võiks põhjustada või mida võidakse üldiselt pidada huvide konflikti põhjustajaks või nende EKP ametikoha ärakasutamiseks. Töötajalt võidakse nõuda hoidumist mis tahes küsimustega tegelemisest, mis võiks olla seotud edaspidise tööandjaga.

0.15. Autasud, aumärgid ja teenetemärgid

Töötajad peavad saama loa enne nende EKP tööga seotud autasude, aumärkide või teenetemärkide vastuvõtmist.

0.16. Suhted huvirühmadega

0.16.1. Suhtes huvirühmadega peavad töötajad silmas pidama EKP sõltumatust, head nime ja ametisaladuse hoidmise vajadust. Töötajad ei taotle ega saa oma kohustusi täites juhiseid mis tahes valitsuselt, ametiasutuselt, organisatsioonilt või EKP väliselt isikult. Töötajad peavad oma juhtkonnale teatama kolmanda isiku mis tahes sobimatust katsest mõjutada EKPD selle ülesannete täitmisel.

0.16.2. Töötajad peavad järgima EKP reegleid üldsuse juurdepääsu kohta teabele ja võtma oma suhtes üldsusega arvesse Euroopa hea halduse tava eeskirja.

0.16.3. Töötajate suhted Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) keskpankade (RKP) kolleegidega peavad toimuma tiheda koostöö vaimus. Selles koostöös

tuleb juhinduda mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja rahvusliku eelistamise vältimise põhimõtteid. Oma suhtes RKPga peavad töötajad silmas oma EKP tööülesandeid ja oma sõltumatut rolli EKPs EKPSi siseselt.

0.16.4. Töötajad kohaldavad suhtes huvirühmade ja ajakirjandusega ettevaatust, eelkõige oma ametitegevusega seotud küsimustes ning järgivad EKP huve. Töötajad peavad suunama kõik nende ametitegevusega seotud teabenõuded ajakirjanduse esindajate poolt avalike suhete direktoraadile ja järgima kutsetegevuse käsiraamatu asjakohaseid sätteid.

0.17. Siseteabel põhinev kauplemine

0.17.1. Töötajad peavad hoiduma kasutamast EKP tegevusega seotud teavet, mis ei ole avaldatud ja ei ole üldsusele kättesaadav, või seda katsetamast enda või kellegi teise isiklikes huvides. Töötajatel on keelatud sellist teavet ära kasutada mis tahes finantstehingus või anda soovitusi või hoiatada selliste tehingute eest. See kohustus ei lõpe töösuhte lõppemisel EKPGA.

0.17.2. Töötajad võivad tegeleda ainult varade lühiajalise kauplemisega, kui eetikanõunik on enne neid tehinguid veendunud nende tehingute mittespekuleerivas olemuses ja õigustatuses.

0.17.3. Töötajad peavad säilitama eelmist ja jooksvat aastat hõlmavaid dokumente järgmise osas:

a) pangakontod, sealhulgas ühiskasutuses pangakontod, hallatud kontod ja kontod börsimaaklerite juures;

b) kolmandate isikute poolt neile antud volitused seoses nende pangakontodega, sealhulgas hallatavad kontod;

c) mis tahes üldised juhised, mis on antud kolmandatele isikutele, kes on volitatud haldama nende investeerimisportfelli;

d) varade või õiguste ostmine enda või teiste riskil ja arvel;

- e) eespool osutatud kontode väljavõtted;
- f) hüpoteekide või laenude võtmine või muutmine enda või teiste riskil ja arvel ja
- g) pensionikorraldusega seotud tehingud, sh EKP pensionikorraldus ja pensionikava.

Punktide 0.17.1 ja 0.17.2 järgimise kontrollimiseks peavad töötajad personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektoraadi taotlusel esitama eespool osutatud dokumendid taotluses osutatud kuue järjestikuse kuu kohta.

Käesolevast punktist tulenev kohustus kehtib töötajate suhtes üks aasta pärast nende töösuhte lõppu EKPga.

0.17.4. Töötajad, kelle puhul tööülesannetest tulenevalt loetakse, et neil on juurdepääs siseteabele EKP rahapoliitika, vahetuskursi küsimuste, EKPSi finantstehingute, EKPSi finantsstabiilsuse analüüside, avaldamata statistika või ESBRI tegevuse kohta või muule turgu mõjutada võivale teabele, peavad hoiduma finantsinvesteeringutest järgmistesse instrumentidesse:

- aktsiad ja nendega seotud tuletisinstrumendid, mis on seotud liidu rahaloomeasutustega, sealhulgas liidus asuvate kolmandate riikide rahaloomeasutuste filiaalidega, pensionifondidega ja kindlustusettevõtjatega,

— muud kollektiivsed investeerimiskavad ning tuletisinstrumendid, mille investeerimispoliitikat nad saavad mõjutada,

— tuletisinstrumendid, mis põhinevad indeksitel, mida nad saavad mõjutada.

Investeeringuid, mis on tehtud ajal, mil töötaja on hõlmatud käesoleva punkti reguleerimisalaga, võib säilitada või muuta, kui töötaja:

— teatab eetikanõunikule mis tahes muutustest investeerimisinstrumentides ja

— esitab omal algatusel viivitamata punkti 0.17.3 alapunktides a kuni c osutatud teabes toimunud muutuste üksikasjad.

Käesolevas artiklis osutatud töötajate kohustused kehtivad ühe aasta jooksul pärast seda, kui lõpeb töötaja kuuluvus selle töötajate liigi hulka, kelle puhul loetakse, et neil on juurdepääs esimeses lõigus nimetatud siseteabele.

0.17.5. Töötajad, kelle puhul loetakse, et oma tööülesannetest tulenevalt on neil juurdepääs siseteabele EKP rahapoliitika või vahetuskursi küsimuste kohta, peavad hoiduma investeerimise finantstehingutest EKP nõukogu igakuisele koosolekule eelneva seitsme päeva jooksul.